

1 GIỚI THIỆU SÁCH GIÁO KHOA

1.1. Quan điểm biên soạn sách giáo khoa môn Tự nhiên và Xã hội lớp 2

Các quan điểm chung về biên soạn SGK môn Tự nhiên và Xã hội

- Bảo đảm phát triển phẩm chất và năng lực của HS thông qua hệ thống kiến thức tự nhiên, xã hội, thiết thực và hiện đại; chú trọng thực hành, vận dụng để giải quyết các vấn đề trong học tập và cuộc sống.
- Bảo đảm tính kế thừa, phát triển các ưu điểm của SGK môn Tự nhiên và Xã hội hiện hành, tiếp thu kinh nghiệm biên soạn SGK của những nền giáo dục tiên tiến trên thế giới. SGK là một kế hoạch cho những hoạt động học tập tích cực của HS, góp phần hình thành và phát triển những năng lực cốt lõi, đặc biệt là năng lực khoa học. Đồng thời, SGK tạo điều kiện để HS tự học và chứng tỏ khả năng vận dụng, sáng tạo, góp phần đổi mới phương pháp dạy học, giúp GV tổ chức tốt các hoạt động học tập cho HS.
- Bảo đảm sự kết nối giữa các lớp học và sự liên thông giữa các môn học.

Quan điểm lựa chọn kiến thức và tinh giản nội dung

- Việc lựa chọn kiến thức để biên soạn phải theo đúng yêu cầu cần đạt của chương trình về kiến thức và năng lực, ưu tiên lựa chọn kiến thức có các đặc điểm sau:
  - + Có nhiều ứng dụng thực tế và có tác dụng tích cực trong việc phát triển năng lực và phẩm chất của HS.
  - + Có tính điển hình cao.
  - + Có ý nghĩa trong hiện tại và tương lai.
  - + Phù hợp với cấu trúc của chủ đề.
  - + Phù hợp với sự quan tâm và khả năng tiếp thu của HS tiểu học.
- Nội dung các kiến thức được lựa chọn một cách tinh giản theo quan điểm sau:
  - + Tập trung vào nội dung cơ bản.
  - + Cô đọng, lược bỏ những chi tiết phức tạp và chưa thực sự cần thiết cho việc hình thành kiến thức cơ bản.
  - + Trực quan hóa qua so sánh, qua hình ảnh, mô hình,...
  - + Đơn giản hóa nội dung cho phù hợp với trình độ tiếp thu của HS tiểu học.
  - + Không mở rộng phạm vi nội dung kiến thức ra ngoài những quy định của chương trình, trừ trường hợp bất khả kháng.

1.2. Những điểm mới cơ bản của sách giáo khoa môn Tự nhiên và Xã hội lớp 2

Ngoài những nội dung, yêu cầu mới theo quy định của chương trình, SGK môn Tự nhiên và Xã hội 2 được biên soạn với nhiều điểm đổi mới và khác biệt với SGK

hiện hành. Có thể tóm lược những ưu điểm của cuốn sách và cũng là tiêu chí mà các tác giả tuân thủ trong suốt quá trình biên soạn, đó là:

- *Hấp dẫn người học:* Sách được trình bày 4 màu, hình ảnh đẹp mắt, sinh động, thiết kế mở, kết hợp hài hoà giữa kênh chữ và kênh hình nhằm kích thích sự ham học, trí tò mò và tư duy sáng tạo của HS. Nhờ đó, việc học sẽ trở thành một hành trình khám phá thú vị đối với các em.
- *Người học là chủ thể của các hoạt động:*
Trong tất cả hoạt động học của bài, HS luôn là chủ thể, chủ động trong việc khai thác kiến thức mới. Điểm khác biệt rõ nhất so với SGK hiện hành là hoạt động tự đánh giá của HS ở cuối mỗi chủ đề (hình 1).

Hình 1. Hoạt động tự đánh giá cuối mỗi chủ đề

- *Người học được trải nghiệm và khám phá:* Ngay từ lớp 1, HS bắt đầu được tham gia các dự án học tập. Lên lớp 2, HS tiếp tục được tham gia dự án: *Làm xanh trường lớp* ở chủ đề Trường học.

Hình 2. Dự án "Làm xanh trường lớp"

Trong sách có nhiều hoạt động học tập theo nhóm như cùng viết, vẽ (bài 1, bài 2, bài 8,...); cùng xây dựng và thực hiện kế hoạch "Tủ sách ủng hộ vùng khó khăn"; các hoạt động cùng trải nghiệm, khám phá, chia sẻ về cây và con vật xung quanh, chia sẻ những việc đã làm được để giữ vệ sinh nhà ở, quan tâm và yêu thương các thế hệ trong gia đình,... Những hoạt động nhóm này tạo cơ hội cho HS chủ động, sáng tạo và nâng cao khả năng giao tiếp, hợp tác.

- *Người học được hình thành và phát triển năng lực:* Thông qua hoạt động học tập như khám phá (HS vận dụng những kinh nghiệm, hiểu biết đã có về gia đình, trường học, cộng đồng địa phương; về cây, con vật và bản thân; thu thập thông tin về nghề nghiệp, công việc có thu nhập, không có thu nhập, về môi trường sống của thực vật, động vật và hoàn thành phiếu học tập, điều tra,... để hình thành kiến thức mới), thực hành (ôn luyện, củng cố lại kiến thức bằng các nhiệm vụ học tập như ghép thẻ chữ vào hình, ghép thẻ hình vào tranh, gắn cánh hoa cho phù hợp,...), vận dụng (đóng vai xử lí các tình huống về giữ gìn trường lớp, bảo vệ động vật và thực vật, bảo vệ sức khoẻ,...). Tất cả hoạt động học tập trên đều hướng đến mục tiêu hình thành và phát triển năng lực cho HS.